

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3056/2024.

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Schanda Balázs*, valamint *dr. Polt Péter* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] Az indítványozó gazdasági társaság ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselője, az SBGK Ügyvédi Iroda (elsősorban eljáró ügyvéd: dr. György Ádám) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzése (a továbbiakban: a Kúria Végzése) ellen terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz, mivel az – álláspontja szerint – ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy felperese volt. A perben nem álló dr. B. L. a jogosultja, az indítványozó pedig kizárólagos használója a „Csillagfény” szóvédjegynek, amely mások mellett a nizzai megállapodás szerinti 35. és 41. osztályban található szolgáltatások körében áll oltalom alatt. Dr. B. L. a „Csillagfény” fantázianevű színpadi showműsor szervezésére utoljára 2011. január 3-án adott engedélyt az indítványozó részére a 2011. április 9-én a Petőfi Csarnokba szervezett rendezvény vonatkozásában. Ezt követően a showműsor harmadik személy általi megszervezésére adott engedélyt, hogy azt 2015. október 23. napján színpadra állítsa.

- [4] Dr. B. L. és az indítványozó között 2019. július 3-án védjegyhasználati szerződés, majd 2019. augusztus 29-én védjegyátruházási szerződés jött létre a „Csillagfény” védjegy vonatkozásában. Utóbbi napon a felek a védjegyhasználati szerződést megszüntették és védjegy engedményezési szerződést kötöttek a „Csillagfény” szóval kapcsolatos korábbi jogosultságok, igények átruházására.
- [5] A 2019. év elején jutott az indítványozó tudomására, hogy 2019. szeptember 7. napjára a [...]ban „80's DISCO CSILLAGFÉNY” címmel koncertet és showműsort szerveznek és azt a fenti megjelöléssel hirdetik. Előbb szóban, majd 2019. április 16. napján írásban is felszólította a jogsértés abbahagyására az alperest és a [...] Kft.-t (a továbbiakban: Kft.). A felek között egyeztetésre került sor, mely nem vezetett eredményre, azonban az alperes megváltoztatta a rendezvény elnevezését „80's DISCO CSILLAGFÉNY”-ről „80's DISCO”-ra.
- [6] Az indítványozó védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt keresetet terjesztett elő. A Fővárosi Törvényszék 3.P.21.835/2019/51-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.623/2020/15. számú határozata folytán emelkedett jogerőre. A jogerős ítélet szerint az alperes a bitorló magatartást 2019. április 30. napján megszüntette, ezen időpontot követően már nem használta a „Csillagfény” megjelölést és egyidejűleg a használat abbahagyására felszólította valamennyi, a rendezvény promóciójával érintett üzleti partnerét is.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában a jellegbitorlás törvényi feltételeinek vizsgálata során elsődlegesen a versenytársi minőség fennállását szem előtt tartva rögzítette, hogy a versenytárs a gazdasági versenyben érdekelt, azonos piacon tevékenykedő vállalkozás. A rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a versenytársi minőség a perbeli esetben nem állapítható meg, ugyanis az indítványozó állítása szerint a perbeli rendezvényt megelőző évtizedben összesen 1 db színpadi műsort szervezett, dr. B. L. pedig további egy rendezvényre adott licenszet harmadik személy részére.
- [8] A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 2. §-ában foglaltakra alapított keresetet is megalapozatlannak tartotta többlettényállási elem hiányában és kiemelte, hogy az indítványozó e körben a 2018. november 19-én megkötött szerződésre utalt, amely az alperes és a Kft. között jött létre. Ezzel összefüggésben sem jelölt meg ugyanakkor többlettényállási elemet a generálklauszula érvényesíthetősége vonatkozásában, ezért az elsőfokú bíróság a kártérítési keresetet e körben is elutasította.
- [9] A Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.198/2023/5/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítéltábla szerint helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy versenytársnak csak a gazdasági versenyben érdekelt, azonos piacon tevékenykedő vállalkozás minősülhet. Az ítéltábla mindezt annyiban egészítette ki, hogy a Tpv. a jellegbitorlás szabályozásával a piacon ténylegesen jelen lévő versenytársat védi, a jelenlét pedig azt jelenti, hogy az adott személy a piac aktív

résztvevője, a gazdasági versenyben tevékenyen részt vesz. Csak az ilyen gazdasági szereplőhöz köthető ugyanis az a jó hírnév, általános üzleti megítélés, amely egy jellegbitorlás esetén védelemre szorul, illetve az a korábbi ráfordítás, amelyet a jellegbitorló a tevékenységével kihasznál. A fellebbezésben előadottak alapján csak az volt megállapítható tehát, hogy az indítványozó részéről a perbeli rendezvényt megelőző évtizedben egy, 2011-ben megtartott színpadi show került megszervezésre a Petőfi Csarnokban. Mindezek nem elégségesek ahhoz, hogy az indítványozó vonatkozásában a versenytársi minőséget megalapozó piaci jelenlét megállapítható legyen.

- [10] Az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet az alkotmányjogi panasszal támadott végzésben visszautasította, mivel azt érdemi elbírálásra alkalmatlannak találta.
- [11] A visszautasítás indokaként azt jelölte meg, hogy a kérelem nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 410. § (2) bekezdés c) pont *ca)–cb)* és *cd)* alpontjában foglaltaknak, ezért azt a Kúria visszautasította a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján.
- [12] A visszautasító végzés indokolásában a Kúria arra hivatkozott, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont *ca)–cb)* és *cd)* alpontja, valamint a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló, nem kötelező jellegű értelmezésként kiadott 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 1., 3. és 5. pontja alapján a kérelemben meg kell jelölni az engedélyezést megalapozó jogkérdést.
- [13] A Kúria Végzése szerint: „A felperes kérelmében indokolta az általa állított jogszabálysértéseket, de nem jelölt meg olyan jogkérdést, amelynek elvi jelentősége, különleges súlya, társadalmi jelentősége, bírói gyakorlata és az attól való eltérés érdemben vizsgálható lenne.”
- [14] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmére történő hivatkozással kérte a Kúria Végzésének megsemmisítését.
- [15] Az indítványozó előadta, hogy a Kúria Végzése valamennyi engedélyezési ok körében hiányolta az elvi jelentőségű jogkérdés megjelölését annak ellenére, hogy az indítványozó a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben pontosan és egyértelműen meghatározta azokat az elvi jelentőségű jogkérdéseket, amelyekre tekintettel a felülvizsgálat engedélyezését kérte különböző jogalapokon. A jogkérdést felperes pontosan meghatározta, miszerint a Tpv. 6. §-a körében az, hogy felperesnek a szűken szabott megjelölés használata (kb. 6 hónap) során kell-e piacon lennie, vagy ha abban az időszakban nem tud szolgáltatást, tehát színpadi művet felmutatni, akkor piacon van-e vagy sem. Ezt megfordítva: piaci jelenlétet meg lehet-e állapítani egy szélesebb időszámban. A jogkérdés pedig a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben pontosan meg volt jelölve a III.2.2.1. pontban a 9. oldal 3. bekezdésében, a következőként: „nincsen irányadó mérce a versenytársi minőség

szempontjából a piaci jelenlét intenzitása vonatkozásában, a felülvizsgálati kérelem olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást és amely elvi iránymutatást igényel.”

- [16] Az indítványozó sérelmezte, hogy a Kúria a Végzése meghozatala során a tisztességes eljáráshoz való jogot sértő módon nem megfelelően értelmezte és alkalmazta a polgári perjog szabályait, ezzel kiüresítve a felülvizsgálat jogintézményének rendkívüli jogorvoslati szerepét, illetve a bírósághoz intézett kérelem elbírálás nélkül hagyásával megsértve a bírósághoz forduláshoz való jogát a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeire vonatkozó szabályok indokolatlanul és túlzottan formalista módon történő értelmezése és alkalmazása folytán az indítványozó jogorvoslati kérelme elbírálatlanul maradt.
- [17] Az indítványozó szerint részletes kérelmet adott elő, melyet a Kúria érdemben nem vizsgált, hanem a kérelmet formalista, alapjog-sértő módon visszautasította, ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogának sérelme is egyértelműen megvalósult.

II.

- [18] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

- [19] 2. A Pp.-nek az ügy elbírálása szempontjából releváns rendelkezései:

„410. § *[Az engedélyezés iránti kérelem]*

[...]

(2) A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni:

[...]

c) az engedélyezést megalapozó

ca) okokat, amelyek a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését,

cb) jogkérdés megjelölését, amelynek különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolja a befogadás engedélyezését,

cc) jogkérdés megjelölését, amely az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét indokolja, vagy
cd) – a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén – a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér.”

III.

- [20] 1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)-f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [21] 2. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtották be. Az indítványozó szabályszerű meghatalmazással rendelkező ügyvéd útján jár el az Alkotmánybíróság előtti eljárásban. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit –, továbbá a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [22] 3. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek:
- a) Megjelöli azt a törvényi rendelkezést, az Abtv. 27. §-át, amely az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozzák.
 - b) Megjelöli az eljárás megindításának indokait, és az Alaptörvényben biztosított jogok – XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés (tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, jogorvoslathoz való jog) – sérelmének lényegét.
 - c) Megjelöli az Alkotmánybíróság által vizsgálálandó bírói döntést, azaz a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzését.
 - d) Megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés].
 - e) Tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

f) Tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott bírói döntés megsemmisítésére.

- [23] 4. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában foglalt törvényi feltételeket teljesíti-e. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként támasztja azt, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [24] Az ügyben az Abtv. 29. §-a szerinti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét veti fel annak kérdése, hogy a Kúria a támadott végzés indoklásában megfelelő magyarázatot adott-e a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeinek való meg nem felelés okainak az alkotmányjogi panaszban kifogásolt értelmezésére. Csak érdemi alkotmányossági vizsgálat eredményeként állapítható meg az indokolt bírói döntéshez illetve a jogorvoslathoz való jog követelményének a teljesülése, illetve annak esetleges sérelme is.
- [25] 5. Ezért az Alkotmánybíróság teljes ülése az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [26] Az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [27] 1. Az indítványozó panaszában elsődlegesen azt kifogásolta, hogy a Kúria Végzése a Pp. felülvizsgálat engedélyezésére vonatkozó szabályainak önkényes értelmezésével kiüresítette a felülvizsgálat jogintézményének jogorvoslati szerepét, az érdemi elbírálást indokolás nélkül mellőzve, ezzel pedig megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint a (7) bekezdés szerinti jogorvoslathoz való jogát.
- [28] Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság először áttekintette esetjogának releváns megállapításait a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog (ezen belül az indokolt bírói döntéshez való jog), valamint a jogorvoslathoz való jog (ezen belül annak a rendkívüli jogorvoslatokkal való kapcsolata) tekintetében.
- [29] 1.1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben mindenekelőtt fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]; 3095/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [23]}.

- [30] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja.
- [31] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatának megfelelően nem rendelkezik hatáskörrel a rendes bíróságok törvényességi vizsgálata körében értékelendő kérdések megválaszolására, így nem hivatott annak vizsgálatára, hogy a Pp. felülvizsgálat engedélyezésére vonatkozó szabályaiban, így különösen a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjában rögzített feltételek a konkrét ügyben fennálltak-e {lásd ehhez hasonlóan: 3095/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [32] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, tévesnek és ezekből kifolyólag magára nézve sérelmesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek. {3263/2024. (VII. 12.) AB végzés, Indokolás [29]; 3029/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [33]}
- [33] 1.2. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a bírói döntések jogi megalapozásával kapcsolatosan az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szabályozott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványként határozta meg az indokolt bírói döntéshez való jogot. Ennek tartalmát az elvi jelentőségű 7/2013. (III. 1.) AB határozatban úgy foglalta össze, hogy a belőle fakadó, a bíróságot terhelő indokolási kötelezettség a bírói döntés „abszolút korlátját jelenti”, melynek értelmében a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni. E számadási kötelezettség magában foglalja azt a „minimális elvárást”, hogy „a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság vizsgálódása mind ebből következően arra terjed ki, hogy „az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e” (Indokolás [33]).
- [34] A jogilag megindokolt bírói döntés a jogállamiságnak olyan biztosítéka, amelyet az Alaptörvény – az Alkotmánybíróság értelmezésében – a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványának – az indokolt bírói döntéshez való jognak – formájában is biztosít, és olyan alkotmányos követelményt támaszt a bíróságok felé, ami kiterjed – az eljárási jogszabályok keretei között – az olyan esetekre is, amikor a bíróság formai okból, az ügy érdemét nem érintve utasítja el a beadványt. {3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [47]}

- [35] 1.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében elismert jogorvoslathoz való joggal összefüggésben – annak a rendkívüli jogorvoslatokkal való kapcsolatát illetően – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az, hogy annak tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét foglalja magában. A jogorvoslathoz való jog – mint alapvető jog – így csak a rendes jogorvoslatra vonatkozik. Az Alkotmánybíróság álláspontja értelmében a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely nem hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga. {Hasonlóan: 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [22]–[23]; 3307/2017. (XI. 24.) AB határozat, Indokolás [10]; 3364/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [22]; 3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [36] Konzekvens eleme az Alkotmánybíróság gyakorlatának ugyanakkor az is, hogy: „[...] amennyiben a jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli, valamely további jogorvoslat lehetőségét, abban az esetben ez a jogalkotói döntés e jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget is létrehozott, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is érvényesüljön {lásd: 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; legutóbb: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]}.” {3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [39]; 6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [111]; 3539/2023. (XII. 21.) AB határozat, Indokolás [43]; 3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [35]} Hiába nem következik tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből kényszerítően az egyfokú rendes jogorvoslati formákon felüli, egyéb jogorvoslati lehetőségek biztosítása, ha a jogalkotó azt mégis biztosította, a vonatkozó szabályozásnak összhangban kell állni az Alaptörvény rendelkezéseivel {3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [35]; 3223/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [31]}.
- [37] A Kúria jelen ügyben támadott Végzése felülvizsgálat engedélyezés iránti kérelem tárgyában született, ezért összefügg az indítványozó jogorvoslathoz való jogával is.
- [38] 2. Az előző pontban összefoglalt elvi tételek alkalmazásával, a jelen ügyet vizsgálva azokra a kérdésekre kell az Alkotmánybíróságnak választ találnia az alapjogsérelem fennállásának vagy fenn nem állásának a megállapíthatóságához, hogy biztosított volt-e a hatékony és ténylegesen érvényesülő (rendkívüli) jogorvoslat lehetősége, és amennyiben nem, úgy kimutatható-e a döntés indokolásában ennek megfelelő magyarázata.
- [39] Az Alkotmánybíróság ezért azt vizsgálta, hogy a Kúria Végzése indokolásában megfelelő magyarázatot adott-e a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

kötelező tartalmi elemeinek való meg nem felelés okainak az alkotmányjogi panaszban kifogásolt értelmezésére.

- [40] A Kúria több közzétett eseti döntésében hangsúlyozta, hogy a Pp. szabályozásában a felülvizsgálat engedélyezése a polgári eljárás elkülönülő, önálló kérelemre induló és a kérelem elbírálásával befejeződő szakasza, amelyet csak eredményessége esetén követ az eljárás felülvizsgálati kérelmen alapuló szakasza (BH 2020.366). A Kúria ebben az esetben is kötve van a fél kérelméhez [Pp. 2. § (2) bekezdés, 405. § (1) bekezdés, 370. § (1) bekezdés, 364. §], a felülvizsgálat engedélyezése körében csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálja. A fél kérelmén a Kúria akkor sem terjeszkedhet túl, ha az engedélyezés vizsgálata körében az ügy érdemére kiható jogszabálysértést észlel (BH 2021.339).
- [41] A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontja alapján a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának alapvető feltétele a jogerős ítélet által felvetett jogkérdés megjelölése (Kúria, Pfv.I.21.365/2021/3.). A Kúria hangsúlyozza a gyakorlatában, hogy a jogkérdés fél általi megjelölése elengedhetetlen, hiszen a Kúria a fél kérelméhez kötve van, nem engedélyezheti a felülvizsgálatot olyan okból, amelyre a fél nem hivatkozott, és csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálhatja (BH 2022.327).
- [42] A Kúria következetes gyakorlata szerint a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatra alapított engedélyezés iránti kérelem esetén – a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében – a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdéssel kapcsolatban még nincs jogegység, vagy már van, de az veszélyeztetett, ezért azt – a meglévő jogegységet – változatlanul fent kell tartani. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat. Erre figyelemmel az engedélyezést megalapozó okok [Pp. 410. § (2) bekezdés e) pont ca) alpont] körében meg kell jelölni az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat.
- [43] Abban is következetes a Kúria gyakorlata, hogy a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított engedélyezés iránti kérelem esetén a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának a lehetőségét kizárja, ha a fél felülvizsgálati kérelmét jogszabálysértésre, felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét viszont a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre alapítja. Ebben az esetben a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet – a két kérelem közötti közvetlen tartalmi összefüggés hiányában – visszautasítja.
- [44] A jelen ügyben azért utasította vissza a Kúria az engedélyezés iránti kérelmet, mert az nem felelt meg sem a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának, sem a Pp. 409. § (3) bekezdésének, sem a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjának. Ennek a Kúria egyértelmű indokát is adta.

- [45] A Kúria támadott végzése több évrre alapította a felülvizsgálat engedélyezésének visszautasítását.
- [46] Az indítványozó kérte az ítélet felülvizsgálatát a joggyakorlat egységének biztosítása miatt. A Kúria végzése részletesen indokolta a [8]–[9] bekezdésekben, hogy az indítványozó kérelme miért nem felel meg a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulataának. A kúriai döntés indokolása szerint a felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatra alapított kérelmében a bírói gyakorlatról egyáltalán nem nyilatkozott, nem indokolta, hogy a bírói gyakorlat miben és miért nem egységes, vagy – egységes joggyakorlat fennállása esetén – az miért veszélyeztetett. A kérelemből nem állapítható meg, hogy a felperes a kért engedélyezési okot a jogegység hiányára vagy a fennálló jogegység veszélyeztetettségére alapítja. Az engedélyezési ok alapjául – a bírói gyakorlat egységességének fennállása vagy annak hiánya körében – egyáltalán nem jelölt meg jogerős határozatokat. Két kúriai határozatot feltüntetett, ugyanakkor arra hivatkozott, hogy azok nem a jelen perben felvetett jogkérdésekre vonatkoznak. A fenti tartalmi hiányosságok kizárják a kérelem érdemi elbírálásának a lehetőségét (Indokolás [9]).
- [47] Az indítványozó kérte az ítélet felülvizsgálatát a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt. A Kúria részletesen indokolta a [11] bekezdésben, hogy miért nem vizsgálható érdemben a kérelme. A Kúria rámutatott arra, hogy a jelen ügyben a felperes felülvizsgálati kérelmében ugyan hivatkozott a Kúria két határozatára, de a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre – és nem a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre – hivatkozással kérte (Indokolás [11]).
- [48] A Kúria ezt követően megállapította: „[e]zt meghaladóan a felperes kérelme tartalmilag önellentmondásos. A felperes egyrészt kérte a felülvizsgálat engedélyezését a Kúria két közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt, másrészt azonban arra hivatkozott, hogy a hivatkozott két kúriai döntés tényállásában és jogalapjában is eltérő, a Kúria ezekben a határozatokban nem foglalt állást a jelen perben felvetett jogkérdésben. Ez a tartalmi ellentmondás is kizárta a kérelem érdemi vizsgálatának a lehetőségét.” (Indokolás [12]).
- [49] A Kúria ezt követően határozta meg azt, hogy az engedélyezést megalapozó jogkérdés indítványozó általi kifejtése miért nem alapozza meg a felülvizsgálatot. A Kúria hivatkozott arra, hogy az elvi jogkérdés fél általi megjelölése nem mellőzhető, mert a Kúria a fél kérelméhez kötve van, és csak a kérelemben foglaltakat vizsgálja. A felperes kérelmében indokolta az általa állított jogszabálysértéseket, de nem jelölt meg olyan jogkérdést, amelynek elvi jelentősége, különleges súlya, társadalmi jelentősége, bírói gyakorlata és az attól való eltérés érdemben vizsgálható lenne. (Indokolás [13]).
- [50] A Kúria végzésének érvrendszerében szereplő indokokat tehát összességében és egymásra tekintettel kell vizsgálni.

- [51] A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjával összefüggésben az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a felülvizsgálat engedélyezésének alapjául szolgáló jogkérdés bemutatásának hiánya a Kúria fentiekben bemutatott következetes gyakorlata szerint már önmagában is a kérelem visszautasítását vonja maga után, és ebben az ügyben is e gyakorlaton alapult a Kúria döntése.
- [52] Jelen ügyben a Kúria nem arról döntött, hogy az engedélyezés iránti kérelem megalapozott-e, hanem arról, hogy a formai feltételeknek megfelel-e. Márpedig a Kúria hivatalbóli döntési és jogértelmezési kompetenciájába tartozik, hogy megvonja azt a határt, amely elválasztja az érdemben vizsgálható, illetve visszautasítandó felülvizsgálati kérelmek körét. {3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [55]}
- [53] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzésében megjelenő jogértelmezése nem sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [54] A határozat rendelkező részével és az indokolás lényegi elemeivel egyetértek. Párhuzamos indokolásomban az alábbiakra kívánom felhívni a figyelmet.
- [55] 1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi, és a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata abban, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]; 3434/2025. (XII. 15.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [56] Az alkotmányjogi panaszt megelőző bírósági eljárásban az indítványozó keresetét az elsőfokú bíróság ítéletében elutasította, majd a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben, így felülvizsgálatnak az ügyben alkalmazandó perjogi szabályok szerint nem volt helye. Az indítványozó ezért felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, mert megítélése szerint a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének polgári perjogi feltételei fennálltak. A Kúria megítélése szerint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem volt alkalmas az érdemi elbírálásra. (Kúria végzése, Indokolás [4]). A Kúria ezért a felülvizsgálati eljárás engedélyezése iránti kérelmet visszautasította.
- [57] 2. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint annak megítélése, hogy „a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, amelyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {például: 3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [54]; 3120/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [36]}.
- [58] A tárgyi ügyben az Alkotmánybíróság érdemi eljárást folytatott le, amelyben azt vizsgálta, hogy a Kúria a támadott végzés indokolásában „megfelelő magyarázatot” adott-e a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeinek való meg nem felelés okainak az értelmezésére.

- [59] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata a bírói döntések indokolásával szemben „azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [60] Ahogy az Alkotmánybíróság jelen határozatának indokolása megállapítja, a Kúria végzése nem sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, azaz a Kúria végzésének indokolása alkotmányos szempontból kielégítő volt.
- [61] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálása a Kúria kompetenciájába tartozik, ami nem jelenti azt, hogy a Kúria döntésének indokolásával szemben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében támasztott és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján kibontott alkotmányjogi követelményeknek ne kellene érvényesülniük. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az Alkotmánybíróság a Kúria döntésében megfogalmazott, a felülvizsgálat engedélyezésének megtagadását visszautasító indokokat tartalmilag felülmérlegelhetné.
- [62] Álláspontom szerint az érdemi vizsgálat ezen érvei alapján, a lefolytatott vizsgálat eredményében azt jelenti, hogy nem vetette fel az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Ebben az esetben az indítvány visszautasításának is helye lehetett volna, az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatának megfelelően.
- [63] 3. Az Alkotmánybíróság az eljárása során az indokolt bírói döntéshez való jog – mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik nevesített részjogosítványa – kapcsán annak érdekében folytatta le az érdemi vizsgálatot, hogy a nem kielégítő indokolás az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét okozza-e.
- [64] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből kényszerítően nem következik a rendes jogorvoslati fórumokon felüli, egyéb jogorvoslati lehetőségek biztosítása. Amennyiben a jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli, valamely további jogorvoslat lehetőségét, a rendkívüli jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára is olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget keletkeztet, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is kell, hogy érvényesüljön {14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [39]}.

- [65] Jelen ügyben tekintettel kell lenni arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése hol foglal helyet a jogorvoslati rendszerben és milyen szerepet játszik az eljárásban. Az indítványozó keresetét az alkotmányjogi panaszt megelőző bírósági eljárásban az elsőfokú bíróság elbírálta és ítéletében elutasította, majd fellebbezése után a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. A felülvizsgálat ezért az ügyre irányadó perjogi jogszabályok szerint kizárt volt. Az indítványozó felülvizsgálat engedélyezése iránt nyújtott be kérelmet, amely kérelem nem volt alkalmas a Kúria megítélése szerint az érdemi elbírálásra. Véleményem szerint kérdéses, hogy a jogorvoslathoz való jog ténylegessége és hatékonysága felvetődik-e az eljárásnak abban a szakaszában, amelyben arról dönt az eljáró bírói fórum, hogy a felülvizsgálat engedélyezésének feltételei fennállnak-e vagy sem.
- [66] 4. Végül véleményem szerint szükséges utalni arra, hogy a Pp. 2026. január 1-jén hatályba lépett módosítása érinti a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó döntés indokolási kötelezettségét is. A Pp. 411. § (2) bekezdés 2026. január 1-je óta hatályos rendelkezése szerint: „[a] felülvizsgálat megtagadásáról szóló végzést röviden, kizárólag annyiban kell megindokolni, hogy a felülvizsgálat engedélyezésére milyen okból nem került sor. [...]”. Habár a módosított jogszabályi rendelkezés nem irányadó jelen ügyben, mégis tekintettel kell lenni arra, hogy a jogalkotó az eljárási törvényekben milyen szempontokat ír elő az eljáró bíróságoknak, hiszen az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az eljáró bíróság a döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [67] Az indokolási kötelezettség teljesítésének az Alkotmánybíróság általi alkotmányossági szempontú vizsgálata – hatáskör hiányában – nem terjedhet ki, sem a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmához kapcsolódóan az eljáró bíróság által megállapított tények, sem az ahhoz kapcsolódóan szakkérdésben elfoglalt jogi álláspont felülmérlegelésére.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

- [68] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

